

Kuratorium Oświaty w Katowicach
ul. Powstańców 41a
40-024 Katowice
tel. (32) 606-30-35
fax. (32) 606-30-36
kancelaria@kuratorium.katowice.pl
www.kuratorium.katowice.pl

Delegatura w Bielsku-Białej
ul. Piastowska 44
43-300 Bielsko-Biala
tel. (33) 44-50-183
bielsko@kuratorium.katowice.pl

Delegatura w Bytomiu
ul. Antoniego Józefczaka 39
41-902 Bytom
tel. (32) 605-81-60
fax. (32) 605-81-63
bytom@kuratorium.katowice.pl

Delegatura w Częstochowie
ul. Jana Sobieskiego 7
42-200 Częstochowa
tel. (34) 324-33-62
czestochowa@kuratorium.katowice.pl

Delegatura w Gliwicach
ul. Warszawska 35
44-102 Gliwice
tel. (32) 605-81-41
fax. (32) 605-81-55
gliwice@kuratorium.katowice.pl

Delegatura w Rybniku
ul. 3-go Maja 27
44-200 Rybnik
tel./fax. (32) 605-81-20
rybnik@kuratorium.katowice.pl

Delegatura w Sosnowcu
ul. Krzywa 2
41-200 Sosnowiec
tel. (32) 605-81-04
tel. (32) 605-81-05
sosnowiec@kuratorium.katowice.pl

**Wydział
Finansów i Kadr – Główny
Księgowy**
tel. (32) 606-30-66

Wydział Jakości Edukacji
tel. (32) 606-30-18
fax. (32) 606-30-12

Wydział Nadzoru Edukacji
tel. (32) 606-30-41

**Wydział
Organizacyjno-Administracyjny**
tel. (32) 606-30-27

Inspektor Ochrony Danych
tel. (32) 606-30-37
iod@kuratorium.katowice.pl

Katowice, 2023-07-13

Znak sprawy: WE-DN.542.10.4.2023

**Pan
Marcin Wiącek
Rzecznik Praw Obywatelskich
Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich
al. Solidarności 77
00-090 Warszawa**

Dotyczy: pisma nr VII.7031.15.2023.AT z 28 czerwca 2023 r. (data wpływu do urzędu 29 czerwca 2023 r.) w sprawie przeprowadzenia kampanii informacyjnej w szkołach oraz podjęcie innych czynności służących zapewnieniu zgodności przepisów statutów szkolnych z prawem powszechnie obowiązującym

Szanowny Panie Rzeczniku,

Śląski Kurator Oświaty systematycznie realizuje ustawowe zadania, w tym dotyczące statutów szkół i placówek znajdujących się na terenie województwa śląskiego. Odnosząc się do prośby Pana Rzecznika w sprawie przeprowadzenia kampanii informacyjnej, uprzejmie wyjaśniam, że od wielu lat w Kuratorium nieustannie i na bieżąco podejmowane są działania zmierzające do zapewnienia zgodności zapisów statutów jednostek systemu oświaty z obowiązującymi przepisami prawa. Działania te stanowią element spójnego i skoordynowanego podejścia Śląskiego Kuratora Oświaty na rzecz przestrzegania prawa ucznia na gruncie rzeczywistości szkolnej.

Z dniem 1 września 2017 r. ze względu na ważność spraw, które są regulowane w statucie przedszkola, szkoły czy placówki oraz wagi tego dokumentu w aspekcie funkcjonowania jednostki systemu oświaty, treści zawarte w statucie wynikają wprost z regulacji opisanych na poziomie ustawy. W związku z istotną zmianą w przepisach i wejściem w życie ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe, w ramach wewnętrznego wspomaganie wizytatorów, 97 pracowników Kuratorium Oświaty w Katowicach ukończyło szkolenie pt. *Nowe statuty w szkołach i placówkach - zmiany wynikające z nowych przepisów*, które zostało prowadzone przez Antoniego Jeżowskiego 19 września 2017 r. Zakres tematyczny szkolenia obejmował następujące zagadnienia: 1) *Miejsce statutu szkoły, przedszkola i placówki w systemie prawa powszechnie obowiązującego*; 2) *Nowe rozwiązania ustawowe w sprawach statutów szkół, przedszkoli i placówek oświatowych*; 3) *Nowe*

uregulowania pozastatutowe; 4) Zawartość statutu; 5) Uwagi o redagowaniu treści - zasady techniki prawodawczej.

W sierpniu 2021 r. przeprowadzono naradę wewnętrzną dla osób koordynujących w Kuratorium zadanie dotyczące oceny zgodności statutów przedszkoli, szkół i placówek z obowiązującymi przepisami prawa. W trakcie spotkania, o którym wyżej mowa zostały omówione przez prowadzącą, między innymi, takie zagadnienia jak: 1) *nadzór kuratora oświaty nad zgodnością statutów publicznych przedszkoli, szkół i placówek z przepisami prawa; 2) statuty nowo zakładanych publicznych przedszkoli, szkół i placówek; 3) statuty funkcjonujących publicznych przedszkoli, szkół i placówek; 4) statuty niepublicznych przedszkoli, szkół i placówek w tym kompetencje kuratora oświaty oraz kompetencje jst dokonującej wpisu do ewidencji; 5) działania kuratora oświaty w przypadku stwierdzenia niezgodności z przepisami prawa statutu niepublicznego przedszkola, szkoły lub placówki; 6) zakres kontroli treści statutów - przykłady przepisów prawa.* Następnie decyzją Kuratora Oświaty w poszczególnych komórkach organizacyjnych zostały powołane zespoły ds. opracowania arkuszy zawierających przepisy prawa, które powinny zostać uwzględnione w statucie przedszkola, szkoły podstawowej, liceum ogólnokształcącego, szkół kształcących w zawodzie, placówek. Wypracowane narzędzia są obecnie wykorzystywane przez wizytatorów w ramach nadzoru pedagogicznego w formie kontroli, a przede wszystkim wspomagania¹.

W roku kalendarzowym 2022 przeprowadzono kolejną formę wewnętrznego doskonalenia wizytatorów w zakresie statutów jednostek systemu oświaty, a kategoria poruszanej problematyki dotyczyła przede wszystkim *technik prawodawczych, obowiązkowych ustawowo zapisów statutowych a faktycznej działalności szkoły, kompetencji a zadań odpowiednio organów, pracowników (organy szkoły oraz ich szczegółowe kompetencje, zakres zadań nauczycieli i innych pracowników), oceniania wewnątrzszkolnego, konkretnych uregulowań w statucie.*

W styczniu 2022 r. Śląski Kurator Oświaty, mając na względzie wnioski ze sprawowanego nadzoru pedagogicznego, zwrócił się do dyrektorów publicznych placówek doskonalenia nauczycieli mających siedzibę na terenie woj. śląskiego, z prośbą o przeprowadzenie form doskonalenia dla nauczycieli w obszarze tematycznym dotyczącym tworzenia statutu publicznego przedszkola, szkoły lub placówki w taki sposób, aby jego zapisy były zgodne z obowiązującymi przepisami prawa. W lutym i w marcu 2022 r. placówki, o których wyżej mowa, przeprowadziły łącznie 26 szkoleń dotyczących statutów publicznych jednostek systemu oświaty dla dyrektorów szkół i nauczycieli.

Pragnę podkreślić, że organ nadzoru pedagogicznego na bieżąco reaguje na pojawiające się sygnały o nieprawidłowościach występujących w statutach publicznych jednostek systemu oświaty. Wszystkie informacje w tym zakresie są analizowane, a każdy przypadek jest indywidualnie rozpatrywany. Niezależnie jednak od trybu, w jakim sprawa była procedowana, w każdym przypadku doprowadziła do zbadania treści statutu danej szkoły pod kątem zgodności z prawem. W latach 2022-2023 do Kuratorium wpłynęło 71 pism, skarg

¹ §5 pkt 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2020 r. poz. 1551 ze zm.)

i interwencji dotyczących przepisów statutów szkolnych. W 35 przypadkach na skutek działań Śląskiego Kuratora Oświaty nastąpiła zmiana lub uchylenie zapisów w statucie jednostki systemu oświaty, a w pozostałych przypadkach kwestionowane zapisy statutu nie zawierały postanowień sprzecznych z prawem. W ramach kompetencji kuratora oświaty, na bieżąco analizowane są statuty nowo tworzonych szkół, zespołów szkół oraz placówek przesłane wraz aktem założycielskim przez organy prowadzące zgodnie z art. 88 ust. 8 ustawy – Prawo oświatowe.

Niezależnie jednak od doraźnie podejmowanych działań, Śląski Kurator Oświaty realizuje czynności w ramach sprawowanego nadzoru pedagogicznego w formie wspomagania, obejmujące szerokie spektrum zagadnień związanych z konstruowaniem, brzmieniem i nowelizacją statutów przedszkoli, szkół i placówek. W efekcie w okresie jedynie dwóch lat szkolnych 2021/2022 i 2022/2023 – z inicjatywy Kuratorium Oświaty w Katowicach analizie poddano 152 statuty publicznych jednostek systemu oświaty oraz zorganizowano 132 narady zewnętrzne dla jednostek samorządu terytorialnego i dyrektorów szkół, które dotyczyły między innymi zgodności zapisów statutu publicznego przedszkola, szkoły, placówki z obowiązującymi przepisami prawa. Ponadto wizytatorzy wspomagający konkretną jednostkę systemu oświaty wspierają dyrektorów przedszkoli, szkół i placówek poprzez liczne indywidualne konsultacje dotyczące prawidłowości zapisów statutowych z obowiązującymi w tym zakresie przepisami. W rezultacie obserwuje się przyrost świadomości prawnej i wiedzy z zakresu zgodności uregulowań zawartych w statutach jednostek systemu oświaty z obowiązującym prawem wśród wszystkich podmiotów uczestniczących w systemowych rozwiązaniach stosowanych przez kuratora oświaty.

Odnosząc się do prośby *Pana Rzecznika* wyartykułowanej w piśmie VII.7031.15.2023.AT z 28 czerwca 2023 r., mając na względzie fakt, iż podejmowane do tej pory działania organu nadzoru pedagogicznego mają charakter ustawiczny i wielokompleksowy zarówno w obszarze postępowań administracyjnych, jak i porad, szkoleń, konferencji oraz konsultacji indywidualnych z dyrektorami szkół, uprzejmie informuję, że w opinii Śląskiego Kuratora Oświaty nie ma konieczności przeprowadzenia doraźnej *kampanii informacyjnej służącej zapewnieniu zgodności przepisów statutów szkolnych z prawem powszechnie obowiązującym*. Rozwiązania stosowane systematycznie przynoszą bowiem wymiennie większe rezultaty niż doraźne działania.

Z wyrazami szacunku

Urszula Bauer

Śląski Kurator Oświaty

Pismo zostało wydane w formie dokumentu elektronicznego i podpisane kwalifikowanym podpisem elektronicznym